

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/276/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119221164
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119221164.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 821 08 Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom Bratislava - Staré mesto, Ventúrska 16, IČO 47234547 p r o t i žalovanej: S. Ž., J.. XX.X.XXXX, G. Ž. XX, o zaplatenie 1.078,42 Eur a prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Strany **n e m a j ú** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou z 19.12.2019 sa domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 1.078,42 Eur s úrokmi vo výške 27,46% ročne zo sumy 878,48 Eur od 17.1.2017 do zaplatenia a úrokmi z omeškania 5% ročne zo sumy 1.038,42 Eur taktiež od 17.1.2017 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s. uzavrela so žalovanou X.X.XXXX zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere s úverovým rámcom do 5.000 Eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného v zmluve a žalovaná sa zaviazala úver splatiť s dohodnutými úrokmi a poplatkami mesačnými splátkami. Žalovaná z úverového rámca vyčerpala 988,59 Eur, z toho 104,46 Eur boli rôzne poplatky. Svoj záväzok splácania úveru však riadne neplnila a doposiaľ zaplatila len 212,17 Eur. Podľa časti 3 bodu 3.1 Zmluvy veriteľ preto úver predčasne zosplatnil dňa 16.1.2017. Žalovaná suma predstavuje 878,48 Eur ako zvyšok dlžnej úverovej istiny, 134,74 Eur dlžné úroky z úveru, 25,20 Eur dlžné poistné a 40 Eur náklady spojené s uplatnením pohľadávky, ktoré však žiadnym spôsobom nešpecifikoval.

2. Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadrila, aj keď jej bola doručená ešte 17.1.2020. Na pojednávaní sa k výške svojho dlhu nevedela vyjadriť. Uviedla, že pred uzavretím zmluvy veriteľ zisťoval jej príjem a výdavky. Príjem však nepreveroval žiadny doklad o jeho výške od nej nežiadal. Rozhodne poprela, že by uviedla, že má len 2 maloleté deti, v skutočnosti ich mala 8 a tak to aj uviedla pri uzatváraní zmluvy.

3. Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalobcu, výsluchom žalovanej, zmluvou o revolvingovom spotrebiteľskom úvere zo dňa X.X.XXXX, spracovaním osobných údajov zo dňa X.X.XXXX, výpisom z úverového účtu žalovanej, potvrdením odfinancovania peňažných prostriedkov, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa XX.X.XXXX s doručenkou a zistil tento skutkový stav:

4. Dňa X.X.XXXX bola uzavretá formulárová zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi obchodnou spoločnosťou CETELEM Slovensko a.s. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom. Časť 1 sa týkala zmluvy o viazanom spotrebiteľskom úvere na kúpu chladničky s mrazničkou a časť 2 predstavovala zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, ktorá je aj predmetom tejto žaloby. V jej bode 1 sú uvedené základné podmienky revolvingového úveru nasledovne: výška úverového rámca - 5.000 Eur; aktuálna výška úverového rámca - 600 Eur; výška mesačnej splátky - minimálne 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300 Eur; splatnosť mesačnej splátky - 10.deň v mesiaci; výška úrokovej sadzby - 28,68% p.a. fixná; RPMN - 46,36%; odplata - 34,66%; splatnosť prvej mesačnej splátky - 10.deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bolo uskutočnené prvé čerpanie úveru; zvolený súbor poistenia - základný súbor poistenia a poplatok za poistenie - 3,33 %. Uvedené sú aj predpoklady pre výpočet RPMN a to pri výške čerpania revolvingového úveru 600 Eur, výške mesačnej splátky 58,10 Eur, poplatkom za správu úveru 2,99 Eur a za podmienky splatenia úveru v 12 rovnakých mesačných splátkach. Zároveň sa konštatuje, že poistné nebolo zahrnuté do výpočtu RPMN, pretože poistenie nie je podmienkou poskytnutia revolvingového úveru. V takomto prípade bola vyčíslená celková čiastka na zaplata 733,08 Eur a priemerná hodnota RPMN 24,97%.

5. V časti 3 zmluvy bode 3.1 sú upravené následky porušenia povinnosti klienta v prípade riadneho nesplácania úveru a to buď vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru alebo odstúpenie od zmluvy s okamžitou platnosťou alebo výpoveď zmluvy s tým, že výpovedná doba je 2 mesiace a začína plynúť v prvý deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po zaslaní výpovedi klientovi.

6. Žalovaná celkovo vyčerpala z úverového rámca 884,13 Eur výbermi z bankomatov alebo plátbami, pričom poslednú realizovala 1.2.2016. Vyplýva to z potvrdenia odfinancovania peňažných prostriedkov na úverovom účte žalovanej. Podľa výpisu z jej úverového účtu žalovaná celkovo z predmetnej zmluvy zaplatila 212,17 Eur, pričom poslednú splátku uhradila 20.5.2016.

7. Listom zo dňa XX.X.XXXX žalobca oznámil žalovanej mimoriadnu splatnosť jej revolvingového úveru ku dňu XX.X.XXXX. Uvádza v ňom, že žalovaná úver nesplácala riadne a včas napriek jeho opakovaným výzvam na úhradu. Dlžnú sumu vyčísli na 1078,42 Eur a žiadal o jej úhradu do 14 dní od doručenia tohto listu. Ten bol žalovanej doručený XX.X.XXXX.

8. S účinnosťou ku dňu XX.X.XXXX došlo k cezhraničnému zlúčeniu spoločnosti Cetelem Slovensko a.s. so žalobcom, ktorý sa stal jej univerzálnym právnym nástupcom.

9. Súd listom zo dňa X.X.XXXX upozornil žalobcu na premlčanie pohľadávky s poukazom na § 103 vetu druhú Občianskeho zákonníka, ku ktorému došlo najneskôr XX.XX.XXXX. Poukázal aj na nezrozumiteľnú a neurčitú dohodu o výške úverového rámca a mesačnej splátky a z toho vyplývajúci záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. Žalobca reagoval podaním z 24.1.2020, v ktorom uviedol, že podľa jeho názoru trojročná premlčacia doba plynie až od nasledujúceho dňa po zosplatení úveru t.j. v danom prípade od 17.1.2017 a preto pohľadávka premlčaná nie je. K náležitostiam zmluvy uviedol, že žalovaná mohla čerpať celú výšku aktuálneho úverového rámca 600 Eur naraz alebo po častiach a keďže veriteľ nemohol predpokladať akú sumu bude žalovaná čerpať z úverového rámca a ako ju bude splácať, nemal možnosť v zmluve uviesť inak výšku mesačnej splátky než ako to urobil a zároveň zdôraznil, že konkrétnu výšku povinnej mesačnej splátky oznamoval žalovanej vo výpise z úverového účtu.

10. Je nesporné, že zmluva o revolvingovom úvere uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka.

11. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

13. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>>najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

17. Je tiež nepochybné, že premlčanie uplatnenej pohľadávky je taktiež potrebné vyhodnotiť podľa Občianskeho zákonníka, čo nepochybne vyplýva z ustanovenia § 52 ods. 2 vety tretej Občianskeho zákonníka, pričom toto ustanovenie je účinné od 1.4.2015. Žaloba bola podaná 19.12.2019, teda už za účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka, ktorý je účinný od 5.12.2018.

18. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>> tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

19. S poukazom na prechodné ustanovenie § 879v Občianskeho zákonníka súd teda ex officio sa zaoberal tým, či predmetná pohľadávka nie je už premlčaná. Ako už súd uviedol, premlčanie je potrebné posúdiť podľa Občianskeho zákonníka, konkrétne § 100, 101 a 103.

20. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

21. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>>. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

22. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

23. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>>), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

24. Podľa ustálenej súdnej praxe posúdenie premlčania uplatneného nároku je potrebné považovať za prioritné. Podľa § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka pri zosplatnení úveru začína plynúť premlčacia doba nie od omeškania celej zosplatnenej pohľadávky a teda nie od momentu účinnosti zosplatnenia, ale od omeškania splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu, keďže tak je to zreteľne uvedené v zákone. Súd zastáva názor, že malo by ísť o prvú omeškanú splátku, ktorá nebola uhradená, čo je logický dôsledok zásady upravenej v § 101 Občianskeho zákonníka spočívajúcej v tom, že relevantné je posúdenie toho, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát.

25. Súd dodáva, že účelom ustanovenia § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka je, aby veriteľ pri omeškaní dlžníka nebol pasívny a aby včas využil svoje právo na zosplatnenie úveru. Právny záver o tom, že premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka pri zosplatnení úveru plynie už od omeškania prvej splátky vyplýva z viacerých súdnych rozhodnutí. Ide napr. o rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici 16Co/95/2018 zo dňa 13.9.2018, Krajského súdu v Trnave 26Co/276/2017 zo dňa 23.10.2018, Krajského súdu v Prešove 6Co/26/2017 zo dňa 28.6.2018, Krajského súdu v Trenčíne 27Co/315/2017 zo dňa 27.2.2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici 16Co/34/2018 zo dňa 18.10.2018, Krajského súdu v Trnave 26Co/176/2017 zo dňa 26.3.2018, Krajského súdu v Prešove 3Co/111/2019 zo dňa 4.2.2020, 19Co/110/2019 zo dňa 23.1.2020, 20Co/90/2019 zo dňa 29.10.2019, 10Co/51/2019 zo dňa 19.12.2019, 25Co/163/2019 zo dňa 14.1.2020, Krajského súdu v Banskej Bystrici 14Co/166/2019 z 5.11.2019, 11Co/162/2019 z 24.10.2019 alebo Krajského súdu v Trnave 25Co/163/2019 z 14.1.2020.

26. Názor žalobcu ohľadom začiatku plynutia premlčacej doby teda nekorešponduje so znením zákona. Z § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka jasne vyplýva, že premlčacia doba plynie od zročnosti nesplnenej splátky a teda nie od zosplatnenia úveru. Podľa súdu preto trojročná premlčacia doba začala plynúť od 11.6.(teda odo dňa nasledujúceho po splatnosti prvej nezaplatenej mesačnej splátky), uplynula 11.6.2019 a keďže žaloba bola podaná až 19.12.2019, pohľadávka je premlčaná.

27. Súd dodáva, že aj keby sa malo vychádzať z dátumu 16.1.2017, ku ktorému žalobca úver zosplatnil, v tom čase musela byť žalovaná minimálne v trojmesačnom omeškaní so splátkou, aby bola zachovaná zákonná podmienka pre zosplatnenie úveru v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Splátky boli splatné 10.dňa v mesiaci, čo znamená, že k zosplatneniu úveru ku dňu 16.1.2017 muselo dôjsť najneskôr kvôli nezaplatenej splátke splatnej 10.10.2016, pretože najneskôr až pri tejto splátke bola splnená zákonná podmienka trojmesačného omeškania. Aj v tomto prípade trojročná premlčacia doba uplynula ešte pred podaním žaloby a to 11.10.2019. Z dôvodu premlčania súd preto žalobu zamietol.

28. Pre úplnosť súd dodáva, že navyše v danom prípade platí fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. Súd totiž považuje vzhľadom na nezrozumiteľnosť a neurčitosť dohody o výške úverového rámca, ktorý v zmluve je uvedený dvoma sumami 5.000 Eur a 600 Eur, ako aj vzhľadom na formuláciu výšku mesačnej splátky s poukazom na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatnú. Súd z toho vyvodil záver o absencii povinných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sú uvedené v § 9 ods. 2 písm. g/ a písm. l/ zákona č. 129/2010 Z.z. Žalovaná by preto mala žalobcovi vrátiť len sumu vyčerpaného úveru t.j. 884,13 Eur, zaplatila 212,17 Eur a preto jej dlh v skutočnosti činil len 671,96 Eur.

29. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V spore bol žalobca v celom rozsahu neúspešný a preto nárok na náhradu trov konania mu nevznikol na rozdiel od úspešnej žalovanej, ktorej však preukázateľne žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.